UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXLVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

teſta.aper.Dec.in conſi.37.in 4.col.& in c.1.colum. pen.de app.& Bal.in l.1.C.ſi aduer. libe. Quare cum iſtud factũ nõ fuerit in caſu nr̃o ſtandum erit oĩno inſtr̃o donationis, pro quo p̃ſumitur, vt ſup. Adde
39 ꝙ † in ꝯctib.qui in ſcriptis fiunt, ſeu ſcripturã requirunt,ut eſt ꝯctus donationis, qñ donans modum in donando exceſſit,ut declarat Sal. in l. ꝯctus per illũ tex.in primo not.C. de fid.inſtr. Simulatio ꝯctus nõ põt per teſtes probari Sal.in l.1.in 1.col. uerſic. q̃ro C.plus ual.ꝙ agi.Sed ſimus in donatione excedente legitimam ſummã,q̃ inſinuationẽ requirit,ergo
40 &c.Rurſus † qñ ꝯctus ex una parte eſt ſimulatus, & ex alia parte non,quia alter credat eſſe uerum, tũc non põt à contractu p̃textu ſimulationis recedi,vt tradit per Bal.in d.l.1.in 2.col.uerſ.ſed hic q̃ro;ergo non dr̃ ſimulatio concludenter probari , niſi ꝓbet, ꝯtum fuiſſe ex utraq; parte ꝯhentium fictitium, & ſimulatum,nec ſufficeret , ꝙ ex una parte tm̃. Quo uerò ad reuocãdum ꝯctum donationis tanq̃ ſimulatum factum in fraudem alicuius, ſolum vr̃ admitti ille,in cuius fraudem ꝯctus factus fuit , ut q̃a erat talis,cui aliquid oĩno debebatur , vt q̃a fraudẽ cõmittens tenebatur ei aliquid relinquere , uel ſoluere,ut ſunt creditores,quib.erat ſatisfaciendum, per totum tit.ff.de his,quę in frau.cred.ut eſt patronus, uel eius filius,ut ff.& C.ſi quid in frau.patr.maximè in l.2.Item ut eſt filius,cui pater tenetur legitimam relinquere c.Raynut.de teſta.& C.de inoff.don.in l. 1.& ibi ferè per totum.Sed frater ſorori nihil tenet relinquere,nec ſoluere,ergo illi nõ cõpetit ius reuocandi ꝯctũ rõne fraudis.Et ita in p̃dictis oĩb.iuris eſſe cenſeo,& ſniæ præfati do. Conſultoris adhæreo.

SVMMARIVM.

1 *Argumentum à maioritate rõnis eſt in iure validiſſimum .*
2 *Matre ab agnato excluſa in ſucceſſione inteſtata alicuius, multo magis amati debet dici excluſa.*
3 *Expreſsè idem diſpoſitum de eo cenſeri debet,de quo diſponens interrogatus ita diſpoſuiſset:& quando hoc verum ſit nu.34.*
4 *Indefinita æquipollet vniuerſali .*
5 *Amita ſecundum legem ciuilem appellatione agnatorum comprehenditur .*
6 *Secus ſi ſtatutum loci diſponeret,nullam fœminam appellatione agnatorum contineri, excepta ſorore.*
7 *Argumentum ex identitate,ſeu paritate rationis etiam in ſtatutis procedit,& quando ſecus num. 50.*
8 *Statutum qua ratione agnatos matri , & cognatis defuncti in ſuccedendo præferat,& nu.51.vbi declaratur .*
9 *Amita de iure antiquo à ſucceſſione propter patruum magnũ excludebatur,& à quo patruo illa excluderetur nu.52.*
10 *Interpretatio illa tollerat̃,per quã res ad ius antiquũ reducit̃.*
11 *A rubrica ſtatuti orationem perfectã continente licet arguere*
12 *Amita de iure cõi in ſuccedendo præfertur patruo magno.*
13 *Quid ſi ſtatutum loci præferret conſanguineos in quarto gradu conſtitutos ipſi matri,& cognatis defuncti in proximiori gradu exiſtentibus,& mater non adeſſet.*
14 *Statutum excludens matrem,vel ſororem à ſucceſſione defuncti propter exiſtentiam patruelium , vel agnatorum quando etiam amitam dicatur excludere, & quando non.*
Regula,ſi vinco vincentem te,multo magis vinco te , quando locum habeat,& quando non,& num.32.
15 *Statutum excluſiuum cognatorum comprehendit ſolum caſus ſpecialiter expreſſos.*
16 *Statutum excludens filiam propter filium maſculum non dicitur amitam excludere,ſi non filius,ſed nepos ex eo ſuperſit.*
17 *Statutum correctorium iuris cõis non debet de perſona ad perſonam ẽt remotiorem extendi ẽt ex identitate , ſeu paritate; imò nec ex maioritate rationis,& nu.32.*
18 *Statutum excludens fœminas propter maſculos ſolum caſum in eo expreſſum comprehẽdit,niſi aduerſaretur regula,ſi vinco vincentem te &c.*
19 *Agnati non excludunt amitã,niſi ſint gradu proximiores,q̃uis de iure Codicis agnati cognatos excludãt,idemq; eſt in terminis ſtatuti excludẽtis matrẽ,& cognatos vſq; ad certũ gradũ*
20 *Agnatio à patre,cognatio vero à matre procedit.*
21 *Vincula duo,& tria in materia ſucceſſionis debent vinculum vnum ſimplex vincere.*
22 *Statuto generaliter vocante ad ſucceſſionem defuncti proximiores cõſanguineos ex latere patris,excluſis cognatis,vtrinque coniunctus præfertur conſanguineo tantum .*
23 *Idem ſtante ſtatuto,quòd defuncto ab inteſtato,nõ extãtib.liberis,debeant ſuccedere coniuncti per lineam paternam vſque ad quartum gradum incluſiuè , excluſa matre, ac ẽt excluſis ijs,qui per lineam maternam tantum ſunt coniuncti .*
24 *Statutum excludens matrem,& cognatos propter agnatos nõ excludit amitam,neque ſororem .*
25 *Statuta ſemper debemus intelligere,et interpretari,vt iuri cõi minus derogare,& cum illo magis concordare videantur .*
26 *Argumentum à contrario ſenſu non procedit , quando contrarietas,vel abſurdum,aut inconueniens reſultaret.*
27 *Hæc verba,ita tamen,ſtant reſtrictiuè,& determinatiuè .*
28 *Diſpoſitio præambula generalis per quæ verba reſtringitur.*
29 *Argumentum à contrario ſenſu quando ſumi poſſit etiam ſi cõtrarietas reſultet.*
30 *Verba hæc ita tamen,& tunc,& eo caſu poßunt etiam conditionaliter intelligi .*
31 *Conditio importatur per dictionem quando.*
33 *Neptes ex filio ſubſtitutum extraneum ſub conditione , ſi filij hæredes inſtituti deceſſerint ſine liberis,excludunt, quamuis filiabus proprijs teſtator dotes tantum reliquerit.*
34 *Argm̃,ꝙ ſi diſponens de aliquo caſu fuiſset interrogatus , idem diſpoſuiſset,& propterea pro expreſsè diſpoſito haberi debet, an ꝓcedat in ſtatutis,& in quib.locũ habeat vſq; ad nu. 38.*
35 *Promiſſo haberi,& ſub diſpoſitione iuris communis relictũ cenſeri debet id,quod ſtatuentes non dixerunt.*
36 *Diſpoſitioni irregulari , & exorbitanti eatenus ſtandum eſt , quatenus in ea expreßum reperiatur,& non vltra.*
37 *Immunitatis conceſſio ſui natura eſt reſtringibilis.*
38 *Argm̃ à maioritate rationis non eſt in conſideratione habendum in ijs,quæ ſui natura ſunt reſtringibilia.*
39 *Agnationis qualitas eſt de iure ciuili,& poteſt à ſtatuto tolli, ſecus eſt de qualitate cognationis,quæ eſt iuris naturalis.*
40 *Filius per emancipationem deſinit eſſe agnatus .*
41 *Statutum,ꝙ agnati vſque ad tertium gradum ſuccedant,excluſis cognatis,ac etiam matre,ſit ne fauorabile,an odioſum, & quomodo poſſit vtroque modo dici.*
42 *Et an illa verba vſque in eo ſtent,excluſiuè, vel incluſiuè .*
Dictio vſque prolata in non mere fauorabilibus , ſed potius in odioſis in dubio ſtat excluſiuè,non autem incluſiuè .
43 *Dictio vſque in pœnalibus,& odioſis quando ſtet incluſiuè, & quando ſecus .*
44 *C.quicunq;.§.hæretici, C.ſtatutum il 2. } de hæret.in 6.declarantur, qũo ibi ſtet dictio vſque.*
45 *Dictio vſque in quacunq, diſpoſitione,in qua aliàs incluſiuè ſumeretur ſi ita intelligendo iuris contrarietas, maiorque iuris correctio reſultaret,vt hæc euitentur debet intelligi excluſiuè ẽt in caſu,quo ad gradũ determinattonem poneretur.*
46 *Statuentes ſe in continenti corrigere voluiſſe non eſt dicendũ, nec veriſimile,& ideò vt pars vnà alteri non contrarietur, ſtatutum eſt intelligendum.*
47 *Clauſula in fine poſita ad proxima tantum , & non ad omnia præcedentia referri debet,quando aliàs contrarietas, & abſurdum reſultaret.*
48 *Agnatorum appellatione non comprehendi,ergo eſſe cognatũ non eſt bona conſequentia.*
49 *Filius ſororis locũ agnatorũ quoad effectum ſuccedẽdi obtinet.*

EPITOME.

AMitam in ſucceſsione nepotis ex fratre præferri patruo magno etiam in terminis ſtatuti

ti diſponentis, ꝙ agnati uſque ad tertium gradum
ſuccedant, excluſis cognatis, ac etiam matre de-
monſtratur.

CONSILIVM CXLVIII.

SERIES facti, & ſtatutis loci diligenter in
ſpectis, res in effectu ad hũc unam redigiť
difficultatem, nunquid mortuo Nerino
iuniore, ſuperſtitib. Angelo patruo magno, & Lu-
cia illius amita, Angelus in ſucceſſione præferatur
Luciæ, uel è ꝯ. In hac ſpecie ſm ea, q̃ nihil pro po-
nuntur, vř primo aſpectu, Angelum Luciæ p̄feren-
1 dum eſſe, primo arguendo à maioritate rõnis, † ꝙ
argm̃ eſt in iure ualidiſſimũ auth. multo magis C.
de ſacroſan. eccl. & C. de epĩs, & cler. Bar. in l. oẽs po
2 puli in 6. q. prin. ff. de iuſt. & iur. Sed † per ſtatutũ de
ſucceſſione ab inteſt. §. ſi uerò quis &c. agnatus, q
eſt intra tertium gradum, illum ſm ius canonicũ
computando, præfertur matri defuncti in ſucceſ-
ſione ab inteſtato, ergo multo magis præferri de-
bet amitæ, in qua minor rõ militat, nam mater eſt
in primo gradu, amita uerò eſt in ſecundo, attenta
iuris Pontificij dinumeratione, vt ex arbore Ioan.
And. perpẽdi põt, & matri hæreditas filij eſt magis
debita, q̃ amitæ hæreditas filij fratris, unde mater
dř ad luctuoſam hæreditatem uocari l. fi. C. de inſt.
& ſubſt. ſub cond. fac. item matri in bonis filij debe
tur legitima, ſicut filio in bonis matris: & mater in
ſtitui, uel cum cã iuſta à filio exhæredari, aut præte
riri debet, ſicut è ꝯ filius à matre, ut in §. aliud quo-
que capitulum in auth. vt cum de app. cogno. colla.
8. c. Raynut. extra de teſta. quæ oĩa ceſſant in amita:
ergo ſi mater ex diſpõne ſtatuti à patruo magno ex
cluditur, à maioritate rõnis amita debet excludi.
3 ¶ Secundo † ſtatuentes, qui ordinauerunt maſcu-
los agnatos fœminis eſſe p̄ferendos, ac ẽt matri, ſi
interrogati de amita fuiſſent, æquè & ueriſimiliter
idem de illa ſtatuiſſent, tum ex identitate rõnis, tũ
ex ueriſimili mente, ergo haberi debet, perinde ac
ſi de amita quoq; idem expreſſum fuiſſet per id, ꝙ
inquit gl. crebro recepta in l. tale pactum in fin. ff.
de pact. Bal. in l. unica circa fin. C. qñ non peten. per
Alex. in cõſi. 46. col. 2. li. 2. & arg. l. ſi totas C. de inof.
donat. l. eum qui §. 1. ff. de uerb. obl. l. ſi duob. §. ſi hæ
res. ff. de leg. 1. l. fi. ff. de hæred. inſt. & l. ſi ita ſcriptum
in prin. ff. de lib. & poſth. ¶ Tertio per ſtatutum lo-
ci cautum eſt, ꝙ agnati proximiores vſque in ter-
tium gradum ſm ius canonicum computandum
ſuccedere debeant, excluſis cognatis: Ponderanda
ſunt. n. uerba huius ſtatuti, ꝙ gñaliter, & indefinitè,
& ſic uniuerſaliter loquitur de agnatis in dicto ter-
tio gradu exiſtentib. vt excludat cognatos oẽs, q a
4 † indefinita æquipollet uniuerſali gl. & Bar. in l. ſi ita,
& in l. ſi plurib. ff. de leg. 2. Dyn. in rub. de reg. iur. in
6. Bar. in l. 1. ff. eo. tit. gl. in c. ut circa de elect. in 6. ſed
Ang. patruus magnus eſt quoad Nerinum iuniorẽ
in tertio gradu, illum ſm ius canonicum computã
do, vt ex arbore conſanguinitatis Io. And. & alibi
colligitur, & ipſa Lucia amita non dř agnata, nec
agnatorum appellatione continetur, ſed potius co
5 gnata, quia & ſi † ſm legem cõem ciuilem agnato-
rum appellatione comprehendi dicatur, vt inſt. de
gradi. §. tertio, & in l. . §. tertio, & l. iureconſultus.
§. tertio ff. de gradib. & ꝯñr cognata ẽt dicatur, quia
qui agnatus eſt, dř ẽt cognatus d. l. iureconſultus §.
inter agnatos, tñ ipſa amita deſijt eſſe agnata ex di-
cti ſtatuti diſpõne in §. & uoluerunt, & per ꝯñs ſolũ
cognata remanſit, quia uinculum agnationis fuit
per ſtatutũ ſublatum; ergo ipſa Lucia tanq̃ cogna-
ta debet per ipſum Angelum à ſucceſſione Nerini
6 excludi. Quod corroboratur, nam † ſtatutum gñа-
liter, & uniuerſaliter loquendo ſtatuit nullã fœmi-
nam appellatione agnatorum contineri debere, ex
cepta ſorore, ergo ex illis uerbis vniuerſalib. nega-
tiuis, & ex exceptione facta de ſorore inferť, amitã
nullo mõ debere dici agnatã, tum quia oratio uni-
uerſalis nihil excipit l. Iulianus ff. de leg. 3. tum quia
exceptio de uno facta confirmat dictum gñale in
alijs oĩb. caſib. nam ꝙ liquidè §. fi. ff. de pe. leg. cum
uulgarib. ¶ Quarto arguendo ex identitate, ſeu pa
7 ritate rõnis ſtatuti, † ꝙ argm̃ procedit Bal. & Io. de
Imol. in l. ſi ſocer. ff. ſol. matr. Bal. in l. conuenticulã
col. 2. C. de epĩs, & cler. & in auth. ut defuncti, & fu-
nera eorum. §. illud colla. 5. Lucia debet dici a Ne-
8 rini ſucceſſione per Angelum excluſa, † nam rõ,
quare ſtatutum introduxi agnatos præferendos eſ
ſe matri, & cognatis defuncti, eſt, ſm ꝙ multi aiũt,
q a p agnatos maſculos familiæ, & agnationes con-
ſeruantur, non aũt per cognatos argõ l. 1. §. pe. ff. de
uentre inſpic. cum alijs, q̃ poſſent allegari: Sed hæc
rõ pariter militat, qñ patruus magnus cũ amita de-
functi concurreret, q a per amitã, q̃ in alienam fami
liã tranſit, non põt familia defuncti cõſeruari, ſicut
per patruum magnum conſeruareť, cũ p maſculos
vt ſ. & non per fęminas agnationes cõſeruenť arg.
l. pronunciatio in fi. uer. ff. de uerb. ſigni. ibi mulier
aũt familiæ ſuæ, & caput, & finis eſt, & in l. familiæ.
ff. eo. tit. ibi fœminarum liberos in famlia earũ non
eſſe palã eſt, quia, qui naſcuntur, patris & nõ matris
familiam ſequuntur, & arg. l. Titia teſtõ. §. Lucius,
& ibi Bal. ff. de leg. 2. Alex. in conſi. 68. li. 4. & Bal. in l.
1. col. ult. q. pen. C. de ſecun. nup. ergo ſtatutum præ-
dictum, ꝙ pp agnatos matrem, & cognatos exclu-
dit, amitam quoq; excludere diceť. Præterea inter-
pretari ſtatutum p̄dictum, vt amita pp patruũ ma-
gnum excludatur, non cenſeť iniquũ, nec inconue
niens, quia ſic intelligendo res ad ius antiquum re-
9 ducitur † quo cautum erat, amitam excludi debe-
re à ſucceſſione pp patruum magnum, de quo iure
antiquo hř mentio in l. lege. 12. tabula. C. de legit.
10 hære. & † illa interpretatio tolleratur, per quam res
ad ius antiquum reducitur, q̃ reductio facilè fieri
dř, vt in l. ſi unus §. pactus uerſi. quoties ff. de pactis.
¶ Vltimo ex diſpõne ſtatuti loci ſub rubrica, ꝙ nul
la mulier dotata, uel dotãda ſuccedat, Lucia debet
dici excluſa à bonis paternis, & maternis, nam Lu-
cia dotata fui de bonis patris, & matris, & ppea Ne
rino nepoti ex fratre fuccedere non debet, ut infer
11 tur ex rubro, & nigro ſtatuti, † à cuius rubrica licet
argumentaria, qñ rubrica orationem perfectã con-
tinet, vt eſt opinio à doctorib. magis recepta in rub.
ff. de reb. creditis. Sed maturius cogitanti, p̄miſſis
non obſtantib. ꝯrium de iure uerius uideri debet:
Et ego in hanc uenio ſnĩam, ꝙ quoad ſucceſſionẽ
Nerini iunioris ipſa Lucia amita Angelo patruo
12 magno p̄ferri debeat; † & ſi loquamur de iure cõi,
hoc remanet indubitabile, cum ipſa amita ſit gra-
du proximior, q̃ patruus magnus, ſiue iuris ciuilis,
ſiue iuris canonici gradus computationem conſi-
deremus, cum de iure ciuili amita ſit in tertio, &
patruus magnus in quarto gradu, & de iure canoni
co amita ſit in ſecũdo, patruus uerò magnus in ter
tio gradu, ut iuris notiſſimi eſt: & iõ amita eſt illi p̄-
ferenda arg. l. 1. & 3. C. de legi. hæred. Si uero de iure
13 municipali loquamur, idem eſſe arbitror, † qm̃ & ſi
ſtatutum conſanguineos in tertio gradu conſtitu-
tos p̄ferat ipſi matri, & cognatis defuncti, qui ſunt
in proximiori gradu, non tñ illos p̄ferre cenſeť ipſi
amitæ, de qua ſtatutum non loquitur, cum illa ſit in
tertio gradu: & hoc uerum eſſe magis cõiter ſen-

tiunt,

tiunt,remoto obſtaculo matris, q̄ eſt in primo gra
du,iurib.uulgarib.vt ex uerbis Bal.& Pau.Caſt. in l.
ſi defunctus.C.de ſuis,& legi.&Alex.in l.illam.C.de
14 colla.infertur,† q fundō qōnis de ſtatuto excludē-
te matrem,uel ſororem ob patruelium, uel agnato
rum exiſtentiā,dicunt,ꝙ qn̄ mater,uel ſoror nō ſu-
pereſſet,ſed ſola amita,tunc ipſa à patruelib.&agna
tis gradu remotiorib.non excludit,q a remoto ob-
ſtaculo matris,uel ſororis,q̄ ſunt proximiores,ami
ta tanq̄ gradu ꝓximior, & expreſsè ſtatuto non cō-
prehenſa agnatos remotiores excludit,ſecus ſi ob-
ſtaculū matris,uel ſororis,q̄ ſupereſſent,adeſſet,qm̄
cū illæ ab agnatis dicerent excluſæ, pariter & ami-
ta ab illis excluſa diceret,nā hoc ultimo caſu habe
ret locum illa regula,ſi uinco matrem , uel ſororē
ſuperſtitem uincentem te , multò magis uinco te
amitā:At qn̄ mater,uel ſoror non eſſent in medio,
q a p̄mortuæ,tunc illa regula locū non haberet, q a
uerum dici non poſſet,ꝙ agnati uincerent matrē,
uel ſororem , q̄ tanq̄ p̄mortuæ in rerum natura nō
eſſent:& iō agnati ex hoc non poſſunt dici uincere
amitā,q̄ concurrens cum patruelib.vel alijs agnatis
remotiorib.dr̄ proximior, & ꝯn̄r p̄ferenda , cum à
ſtatuto expreſsè excluſa non reperiat:Hæc ſunt de
mēte Baldi,Pauli de Caſt.Alex. & aliorum in locis
proximè allegatis,p q̄ ſnīæ doctorum inter ſe diſ-
ſentientium concordari vn̄r:& iſta eſt ueritas , ſm
ꝙ atteſtat Pau.Caſt.in d.l.ſi defunctus,ex cuius uer-
bis,iunctis ēt dictis ibi per Bal. colligitur hæc theo
rica,& declaratio ad illā regulā , ſi uinco uincentē
te:& in caſu ēt p̄miſſo procedit id,ꝙ dixit Bal. in l.
15 ſi quis C.ad Ter.& in d.l.illam circa prin. ꝙ † ſtatu-
tum excluſiuum cognatorum comprehendit ſolū
16 caſus ſpāliter expreſſos:& ꝓpea † ſi ſtatutū excludit
filiam pp filium maſculum,ſi nō ſuperſit filius , ſed
nepos ex eo , amita non dicetur excludi, q a illa ſi-
mul cum nepote ex fratre ad ſucceſſionē patris ſui
admittetur , nam nepos expreſsè ſub uerbis ſtatuti
non includitur,nec debet attendi larga , uel ſtricta
17 uocabuli ſignificatio,ſed ſubtilior rō,q̄ eſt, † ꝙ ex
quo ſtatutum eſt correctorium iuris cōis , non de-
beat de perſona ad perſonam extendi ēt ex identi-
tate,ſeu paritate , imò nec ex maioritate rōnis per
Paul. de Caſt.in d.l.ſi defunctus, & ibi Alex.expreſ-
sè,& p eum in conſi.89.lib.6.& in d.l.illā col. 1.poſt
Ful.& Caſt.ibi,qui & ſi plenius uideatur diſtingue-
re,q̄ faciat in d.l.ſi defunctus,tn̄ in idē reincidit : &
18 † in terminis huius ſtatuti excludentis fęminas pp
agnatos Bal.in l.quoties.C.de ſuis,& legi.dixit,tale
ſtatutum non comprehendere niſi caſum in eo ex
preſſum,niſi aduerſaretur illa regula , ſi uinco uin-
centem te,multò magis uinco te , qm̄ tūc extenſio
fieri poſſet:Sed in caſu occurrenti ceſſat illa regula
qm̄ eo tpe,quo Nerinus iunior mortus fuit, mater
ſua,uel eius ſoror nō ſupererat , & ꝯn̄r non poterat
dici tunc excludi,nec uinci à patruo magno , cum
mortuus uinci nō poſſit,nec excludi dicatur, iō pa
truus magnus amitā excludere non poterat , quia
ſtatutum de amita non loquebatur,& ad illā in ca-
ſu propoſito non poterat fieri extenſio, nec ex idē-
titate,nec ex maioritate rōnis,nec ex illa regula , ſi
uinco uincētem te,&c.ut iam dictum eſt, per Pau.
Bal.& Alex.in d.l.ſi defunctus,& per alia ſup. dedu
cta,& per Ang.Ful.& Pau.in d.l.illam:& hoc ſequit
Pet.de Anch.in conſi.341.inci.ſi ab agnatos:&hæc
eſt crebrior opinio ſcribentium,quos ſupra allega
ui,à qua non eſt recedendū. Secundo principaliter
p̄miſſa concluſio ad fauorem Luciæ amitæ corro-
19 borat , nā † licet de iure Codicis agnati cognatos
excludant,vt in l.1.in l.patruo,& per totum.C.de le
git.hære.inſt.de ſucceſſ.cogna.& de legit.agna.ſuc-
ceſſ.tn̄ agnati amitā non excludunt , niſi ſint gradu
ꝓximiores,vt in d.l.1.& l.conſanguinitatis C.eo.ti.
ita in terminis huius ſtatuti excludentis matrem ,
& cognatos pp agnatos uſq; ad certum gradum ꝓ
amita optimè concludit Io. And. in addit. Spec.in
rub.de ſucceſſ.ab inteſt.col.2. uerſi. ſed qōnem Ri-
chardi,qui poſt longā diſputationem ad fauorem
amitæ concludit. ¶ Terrio principaliter cōſidero,
ꝙ Angelus patruus magnus ex iure, & capite agna
tionis tm̄, non aūt cognationis fuit Nerino iuniori
coniunctus, Lucia aūt amita non ſolum per caput
agnationis,ut in d.l.1.§.tertiò,& in d.l. iureconſul-
tus §.3.ſed ēt per caput cognationis,quia Angelus
ſolum per patrem,& non per matrem coniunctus
fuit,Lucia uerò amita non ſolum per patrem , ſed
ēt per matrem coniuncta fuit , ut ex deſcriptione
arboris mihi propoſita apparet:Nam Iulius , q ca-
put,& ſtirpes arboris fuit , ex prima uxore Lucia
uocata genuit Nerinum antiquiorem, ex quo Ne
rino orti ſunt Veſpaſianus pater Nerini iunioris ,
de cuius ſucceſſione agitur, & Lucia ſecunda ami
ta Nerini;ex ſecunda aūt uxore Roſana nūcupata
Iulius p̄dictus genuit Angelum patruum magnum
Nerini;ex quib.conſtat Angelum fuiſſe Nerino iu
niori coniunctū ſolum mediante Iulio patre, Lu-
ciam uerò mediante matre,& patre Nerini aui ſe-
cundi Nerini coniunctam d.Nerino iuniori fuiſſe:
&ſic Angelus fuit ſimplex agnatus,Lucia aūt agna
20 ta,&cognata Nerini,quia † agnatio à patre,cogna
tio uerò à matre ꝓuenit d.l.iurecōſultus in fi.prin.
ff.de gradib.cum ſimi. Cum ergo ſtatutum matrē,
& ſimpliciter cognatos pp agnatos uſq; ad certum
gradum excludat,certè ille,qui eſt agnatus ſimpli-
citer,& in remotiori gradu,non debet amitam ex-
cludere,q̄ non ſolum eſt agnata,ſed ēt cognata , &
11 gradu proximior,quia † duo uincula , imò tria in
materia ſucceſſionis unum ſimplex uinculum uin-
cere debent auth.itaque.C.cōia de ſucceſſ.ca.1. de
treg.& pac.At in Lucia amita concurrunt tria uin
cula ſeu tres rōnes,Primò,ꝙ eſt agnata; ſecundò,
ꝙ eſt cognata;&tertiò,ꝙ eſt gradu proximior,q̄ ſit
Angelus,ſiue gradus ſm ius ciuile,ſiue ſm ius cano
nicum cōnumerentur,ut aperti iuris eſt , notumq́;
eſt lippis,& tonſorib. At in Angelo reſpectu Neri-
ni iunioris unum ſimplex uinculum agnationis ad
eſt,non aūt cognationis, cum ſolum mediante pa-
tre ſuo Iulio dicatur Nerino coniunctus,ergo Lu-
cia eſt Angelo remotiori præferenda:& ad propoſi
22 tū nobis optimè inſeruit id,† ꝙ uoluit Pet. de Anc.
in repet.c.canonum extra de conſt. uerſi. occurunt
aliæ qōnes,quem refert,& ſequit Alex.in auth.poſt
fratres la.1.in apoſt.ad Bal.C.de legi.hær.qui in for-
tiorib.terminis concludunt, ꝙ ſtante ſtatuto gene-
raliter loquente , ꝙ proximiores conſanguinei ex
latere patris defuncto ſuccedāt , excluſis cognatis,
ſi concurrant frater tm̄ conſanguineus , & qui tm̄
agnatus ſit,& frater utrinq; coniunctus , & ſic qui
ſit agnatus,& cognatus , utrinq; cōiuctus p̄feretur,
quia in illo duplex uinculum concurrit : Hoc igit
magis dicendū eſſet,qn̄ tria uincula in uno,& unū
23 ſimplex in alio concurrerent.Item † pro hac deci-
ſione in terminis nr̄is vr̄ poſita deciſio ad fauorem
Luciæ coniunctę per caput unde agnati , & vn̄ co-
gnati,ſtante maximè gradus prioritate,per Alex.in
conſi.79.inc.Franciſcus lib:6.dum loquitur de ſuc-
ceſſione Marci,nā ibi in loco extabat ſtatutum , ꝙ
defuncto ab inteſtato,non extantib.liberis,coniun
cti per lineam paternā vſq; ad quartum gradum in
cluſiuè debent ſuccedere , excluſa matre, ac ēt ex-
cluſis

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

cluſis ijs, qui ꝑ lineam maternam tm̄ ſunt cõiuncti:
Mõ contingit ibi, ꝙ ex Frãciſco, & Benuenuta eius
uxores natus eſt Ioannes, deinde mortuã Benuenu
te Franciſcus cum Staſia matrimoniũ ɔ̄xit, ex qua
plures filios, & filias habuit, inter quos fuit quidam
noĩe Marcus, qui ab inteſtato deceſſit, relictis ma-
tre ſua, & Ioanne fratre nato ex prima uxore, alijsq́,
plurib. fratrib. utrinq; coniũctis: conſuluit Alex. ibi,
ꝙ ad ſucceſſionẽ Marci admittuntur ſolum cõiun
cti utrinq; q ſunt illi agnati, & cognati, excluſo Ioã
ne ſolum cõiuncto ex uno latere, hoc eſt paterno,
non obſtante ſtatuto gn̄aliter loquente, ꝙ coniũcti
per lineam paternam defuncto ſuccedere deberẽt,
nã Ioãnes erat per patrẽ coniunctus, ſicut alij, tñ ex
quo alij erant duplici uinculo ɔiuncti, debuerunt
præferri: ergo idem in caſu nr̄o dicendum eſt. Ad
24 idem, ꝙ † ſtatutum excludens matrẽ, & cognatos
ꝑꝑ agnatos non excludat amitam, de qua ſtatutum
non loquitur, non obſtãte dicta regula, ſi uinco vin
centem te &c. facit in ſimili deciſio Bal. in l. ſi quis
filium in fi. uer. C. de inoff. teſta. qui uoluit, ſtatutũ
hmõi non excludere ſororem, qñ ſupereſſet mater,
& ſoror, quia de ſorore ſtatutum non loquitur: ea-
dem rõne idem dicendum eſt de amita, de qua ſta
tutum non loquitur, nam cum ſtatutum iſtud ſit iu
ris cõis correctorium, non debet ad perſonã non
expreſſam extendi ẽt ex identitate, nec ex maiorita
te rõnis, ut iã dixi. ¶ Quarto principaliter conſide-
rãda ſunt uerba ſtatuti prædicti de ſucceſſ. ab inte-
ſta. in §. ſi uerò quis deceſſerit il 1. ſuper quib. Ange-
lus aduerſarius totum ſuum fundm̄ facit ad exclu-
ſionem Luciæ, nã inter alia in dicto ſtatuto diſpoſi
ta cautum fuit, ꝙ agnati maſculi cognatis, & matri
ꝑferantur: & quia de fœminis agnatis nihil diſpoſi-
tum fuerat, addidit ſtatutum, ꝙ maſculi, de quibus
dictum fuerat, præferanť fœminis, hoc. n. de fœmi-
nis non põt intelligi de cognatis, cum generaliter,
& indefinitè iã de cognatis eſſet prouiſum: Vñ ne-
ceſſario eſt de fœminis agnatis intelligẽdum, ne ſta
tutum ſuperfluè loqui dicatur, & hucusq; ſi ſtatutũ
ulterius nõ proceſſiſſet, amita proculdubio fuiſſet
à patruo magno excluſa: ſed ſtatutũ ſubiunxit, ita
tñ, ꝙ maſculi fœminis præferanť, qñ eſſent in pari
gradu, & ſic ſtatutum illud de prælatione maſculo
rum fœminis facienda reſtringit, & determinat, qñ
eſſent in pari gradu, ſed amita, & patruus magnus
ſunt in diuerſis gradib. & amita eſt ipſo proximior,
ergo illud dictum ſtatuti de præferendo maſculos
fœminis nõ comprehendit, qñ patruus magnus cũ
amita concurreret, neq; ad hunc caſu ſtatutum ada
ptatur, & hoc mõ intelligendo minus per hoc ſta-
tutum iuri cõi derogatur, quinimmo cum iure cõi
25 magis concordare vr̄, † ut decet nos ſemper ſtatu-
ta intelligere, & interpretari, ad not. in c. dilectus ex
tra de conſuetud. & per Alex. in l. fin. §. in computa-
tione. C. de iur. delib. cum alijs; & ita ſtatutum intel
ligendo, ac declarando, non dr̄ hæc intelligentia
26 ſumi, arguendo à ɔ̄rio ſenſu: † ꝙ argm̄ non proce-
dit, qñ ɔ̄rietas, aut abſurdum, & inconueniens re-
ſultaret ad plenè dicta per ſcrib. in l. 1. §. huius rei
ff. de off. eius cui mand. eſt iuriſd. & per Bal. in l. con
uenticulam C. de epiſcop. & clericis cum ſimilib.:
ſed hæc declaratio fieri dr̄ arguendo à reſtrictione,
& determinatione, q̃ facit ſtatutum loquendo re-
ſtrictiuè, & determinatiuè, ut innuunt illa uerba, ita
27 tñ, † quę ſtant reſtrictiuè, & determinatiuè l. Lu-
cius, l. ita tñ ff. ad Treb. l. libertus ff. de manum. teſt.
§. 2. cle. 1. §. eiſdem de foro compet. & aliàs Alberi-
cus reſpondit in qõne facti, in qua teſtator legauit
uxori domum, ita tñ ꝙ poſſet in illa toto tp̄e uitæ
ſuæ habitare, reſpõdit, inquam, Alb. in dictionario
ſuo in uer. ita tñ, non proprietatẽ domus, ueluti pri
ma uerba legati importare uidebantur, ſed habita-
tionem ſolã fuiſſe legatam ꝑꝑ illa uerba ita tñ &c.
28 ſicuti † per multa alia uerba ſimilia ꝑambula diſpõ
generalis reſtringi dr̄, ut ſunt illa, tunc & eo caſu ꝑ
Pet. de Anch. in conſi. 357. uerſi. 3. quæro, Barb. in c.
Raynut. col. 87. de teſta. & tunc non dr̄ ſumi argm̄ a
ɔ̄rio ſenſu, ſed à uerbis reſtrictiuis, & limitatiuis, ut
29 in locis allegatis. ¶ Præterea † permiſſum eſt ẽt ſu-
mi argm̄ à ɔ̄rio ſenſu, ẽt ſi ɔ̄rietas reſultaret, qñ diſpõ
redderetur ſuperflua, & fruſtratoria, niſi argm̄ illud
aſſumeretur auth. ex teſtõ, ibiq; Bar. & alij C. de col
la. & legiť in d. l. 1. §. huius rei: ſed in caſu ſtatuti nr̄i
uerſiculus ille ita tñ redderet ſuperfluus, niſi illud
argm̄ aſſumeretur. ergo: &c. Ceſſat ẽt ɔ̄rietas diſpo-
ſitorum in dicto ſtatuto, ueluti infra demonſtrabiť.
30 ¶ Rurſus dico, ꝙ in ſtatuto ꝑdicto † illa uerba ita
tñ poſſent conditionaliter inteligi, ſicut illa dictio
tunc & eo caſu, ad tradita per D. Barth. Soc. in conſ.
118. col. 4. lib. 3. per Dec. in conſi. 89. col. 2. & in conſ.
182. in fi. uerbis, & per hæc vñr ſublata ea, q̃ ex oppõ
dicebantur, imò ex uerbis ſtatuti, ut ſupra, declara-
tis ibi ita tñ infertur, ſtatutum ad fauorem Luciæ
facere, quia non probat, vt dictũ eſt, per argm̄ ſum-
ptum a ɔ̄rio ſenſu, ſed a reſtrictione, & determina-
tione ſtatuti, qui modus eſt diuerſus ab argõ a ɔ̄rio
ſenſu. Præterea cum ſtatutũ dicat, ita tñ, ꝙ maſcu-
li ꝑferantur fęminis, qñ eſſent in pari gradu, non dr̄
Luciæ prodeſſe arguendo a ɔ̄rio ſenſu, ſed arguen-
do a deficiente, uel non exiſtente conditione, qm̄
31 † illa uerba, qñ eſſent in pari gradu, conditionẽ im-
portare dñr, vt in l. ſi pupillæ ff. qñ dies leg. cedat. l.
cum uir. ff. de cond. & demon. Bar. in l. 1. col. 6. uerſi.
quæro quid de dictione qñ ff. eo. ti. de cond. & de-
mon. ¶ Et quamuis ex ijs, q̃ ad fauorem Luciæ cõ-
ſiderata fuerunt, colligi poſſit reſponſio ad alia ſup.
ex oppoſito deducta, tñ magis ſpecialiter loquẽdo,
illa non aduerſari demonſtrabo, nã dum in primis
argumentabatur a maioritate rõnis, & ex illa regu-
la, ſi uinco uincentem te, multo magis uinco te, qa
ſi agnatus exiſtens in tertio gradu illum ſm̄ ius ca-
nonicum connumerando, cum ſit Nerini patruus
magnus, uincit, & excludit matrẽ, ergo multo ma-
gis debet excludere Luciam amitam, cui hæredi-
tas non ita debetur, & q̃ non eſt ita gradu ꝓxima, ſi
cut ipſa mater, reſpõdetur primo, ꝙ in ſtatuto fuit
32 expreſſum de matre, & non de amita, & † ſtatutum
iuris cõis correctorium non extenditur ad perſo-
nam non expreſſam ẽt remotiorem ẽt ex identita-
te, & maioritate rõnis, vt in indiuiduo uoluerunt
Pau. Caſt. & Alex. in d. l. ſi defunctus, & in d. l. illã C.
de collat. cum alijs iam allegatis. Secundo dico, ꝙ
ex illa regula, ſi uinco uincentem te, multò magis
uinco te, Lucia deberet dici ab Angelo excluſa, ſi
tp̄e mortis Nerini eius mater Franciſchina ſuper-
ſtes fuiſſet, ſed ex quo iam erat defuncta, nõ põt Lu
cia dici excluſa ex illa regula, ſi uinco uincentem
te &c. ut expreſsè eſt de mente Bal. & Pau. Caſt. in d.
l. ſi defunctus & in d. l. illam, & latius ſupra demon-
ſtratum fuit. Tertio reſpondeo, ꝙ mater per dictũ
ſtatutum non reperiť ſimpliciter, & in totum exclu
ſa ab hæreditate filij ꝑꝑ agnatũ in tertio gradu exi-
ſtentem, nã illi conſeruať tertia pars hæreditatis in
bonis filij: cum igitur nõ dicatur ſimpliciter exclu
ſa, non põt ex ea argm̄ ſumi, vt inferatur, ꝙ amita
ſimpliciter, & in totum dicatur excluſa, termini. n.
non ſunt pares, & pro hac reſponſione facit ẽt id, ꝙ
doctores moderni dicũt in lecturis, vt in l. cũ auus
ff. de cond. & demon. nec non in diuerſis conſilijs
in

in illa qõne,† qñ pater in teſtõ filiab. dotes cõgruas
reliquit, & filios hæredes inſtituit, & ſi ſine liberis
deceſſerint,quendam ſubſtituit extraneum,& con
tingat ipſos decedere cum filiab. fœminis neptib.
teſtatoris;Vtrum neptes dicantur ſubſtitutum ex-
cludere,& cum quidam arguerent à maioritate rõ
nis,& ex præſumpta mente teſtatoris, ꝙ ſi teſtator
uoluit ſubſtitutum eſſe filiab.proprijs præferendũ,
multo magis hoc dicẽdum eſt de neptib.remotio-
rib.argõ,l.ſi una matre C.de bon.mat.tñ doc.totum
ꝯrium concludunt poſt Pau.Caſ.in conſi.79.in c.ca
ſus iſte frequenter,ut hr̃ per D.meum Soc.in d.l.cũ
auus,& Mod.in l.1.C.de cond. inſer. ꝙ neptes ſub-
ſtitutum excludant,nec obſtet rõ,& argm̃ de filiab.
teſtatoris,quib.ipſe ſubſtitutum prætulit, quia ter-
mini non ſunt pares, qm̃ filiæ non fuerunt à teſtato
re penitus excluſæ, cum illis de dotib. prouiderit,
ſed neptes totaliter excluſæ reperiuntur, nec illis
ex teſtatoris prouiſione aliquo mõ ſuccurſum fuit.
Præterea mater pro parte dr̃ unà cum cognatis ex-
cluſa,quia ipſa eſt de cognatis,uel ſaltẽ principium
cognationis l.pnunciatio in fi.& l.ſeq. ff. de uerbo.
ſig.ſed amita eſt mere agnata iurib. uulgarib. & ſta-
tutum uoluit magis agnatis, q̃ cognatis fauere.
Aliæ tñ reſponſiones magis placent. Non aduerſaẗ
ſm motiuum de not.per gl.in l.tale pactum in fin.ff.
de pact.ꝙ ſi ſtatuentes fuiſſent de amita interroga-
ti,num agnato remotiores eſſet pferenda,an è ꝯ,ve
riſimiliter reſpondiſſent amitam ab agnato exclu-
dendã fore,ſicut matrem defuncti ab agnato exclu
34 di uoluerunt: Rñdetur.n.† ꝙ rõ,de qua in d.l.pactũ,
procedit in vltimis uoluntatib. & in alijs diſpõnib.
fauorabilib.ſeu neutralib.vt hr̃ ex uerbis Bar.in l.ĩ fi
lio col.4.ff.de iniuſt.rup.teſt.Bal.in rub.C. de collat.
poſt medium,& Soc.in l.hæredes mei §.cũ ita col.
5.ff.ad Treb.non aũt in ſtatutis, & diſpõnib. corre-
ctorijs,ac exorbitantib. motiuum illud procedit,
tum quia,vt dixi,extenſio in illis ex identitate, ſeu
ex maioritate rõnis fieri non põt ad caſum non ex
preſſum,& ſi ſtatuentes hoc voluiſſent, utiq; dixiſ-
35 ſent,† igitur,cum id non dixerint, debet pro omiſ-
ſo haberi,& ſub diſpõne iuris cõis relictum cenſe-
ri debet.l.commodiſſime.ff.de lib.& poſth.& argõ.
l.ſi ſeruum.§.non dixit prætor.ff.de acq.hæred. c.ad
audientiam de decimis.l.vnica.§.ſin aũt ad deficiẽ
tis C.de cad.tol.& ex dictis Alex.in conſi. 46. col.3.
li.2.colligitur, ꝙ argm̃ illud non ſemper procedit,
36 † catenus.n.ſtandum eſt diſpõni irregulari, & exor
bitanti,quatenus in ea reperitur expreſſum, & non
37 ultra,nam loquitur in cõceſſione immunitatis, † q̃
ſui natura eſt reſtringibilis,argõ.l.1.in fi.& l.ſemper.
§.immunitati cum alijs ibi allegatis.ff. de mune. &
hon.& in hoc caſu uti poſſumus uerbis Imperato-
ris in l.tutori.C.de neg.geſt.ibi ac ſatis,abundeq; ſuf
ficit,ſi cui uel in paucis amici labore conſulaẗ &c.
38 † Ad idem optimus eſt tex.in c.q̃uis pleniſſima, &
in c.cui de non ſacerdotali de prębenda in 6.vbi probaẗ,
in his,quæ ſui natura ſunt reſtringibilia, argm̃, de
quo ſupra,& argm̃ a maioritate rõnis non eſſe in-
conſideratione habendum, cum ijs contenti eſſe
debeamus,quæ expreſsè conceſſa fuere,ẽt ſi alia nõ
expreſſa eſſent minora,& ueriſimiliter facilius fuiſ
ſent concedenda,ſi petita eſſent. ¶ Non refragatur
tertium motiuum, ponderando ſtatutum ꝯ Luciã
amitam uerſi.ſi uerò il.1.iuncto uerſi.& uoluerunt,
&c.ꝙ cum nulla mulier appellatione agnatorum,
excepta ſorore,comprehendatur, & ꝯñr amita non
poſſit dici agnata,ſed ſimplicirer cognata,ea debet
dici excluſa,ex quo ab illa per ſtatutum fuit cogna
39 tionis qualitas remota, † quæ qualitas cum ſit iuris
ciuilis,potuit à ſtatuto tolli, ſed nõ qualitas cogna
tionis,quæ eſt vinculum iuris naturalis d.l.iurecon
ſultus.§.1.cum ſeq.ff.de gradi.§.pen.inſt.de iur.nat.
gen.& ciu.l.lege,ibiq; Bal.col.1.C.de legi.hęr.Hinc
40 † filius per emancipationem deſinit eſſe agnatus,
quia per capitis diminutionem,q̃ eſt de iure ciuili,
agnatio tollitur,cognatio uerò minimè, qm̃ agna-
tio iuris ciuilis nomen eſt,cognationis aũt ius non
oĩb.modis cõmutaẗ, qa ciuilis rõ ciuilia quidẽ iu-
ra corrumpere põt,naturalia uero non utiq;, vt in
§.fi.inſt.de legi.agna.tut.Quib.ſtantibus ſequitur,ꝙ
Lucia amita per Angelum patruum magnum ex-
cluditur ex diſpõne dicti ſtatuti,ꝙ uoluit agnatum
uſq; in tertium gradum ſuccedere debere, exclu-
ſis cognatis,quaſi Lucia ſit effecta cognata per di-
ctum ſtatutum in §.& uoluerunt: & hoc eſt potiſſi
mum fundm̃,ꝙ pro Angelo fieri põt, vt latius ſup.
dictum fuit.Sed pro reſponſione primo conſiderã
dum eſt ſtatutum dicere,ꝙ agnati vſq; ad tertium
gradum ſuccedant,excluſis cognatis, & ẽt matre
41 † hæc.n.diſpõ ſtatuti non dr̃ eſſe fauorabilis,ſed po
tius odioſa,& quamuis reſpectu agnatorum poſſet
dici fauorabilis,non tñ merè, nec ſimpliciter fauo-
rabilis dr̃,cum agatur de excludendo matrem, &
cognatos,qui ſunt proximiores,& quib. de iure hę
reditas magis debetur, vt iam dictum fuit: & hac
de cã ſtatutum hmõi ẽt odioſum dici põt, vt doct.
crebrò pſupponunt in l.venia C.de in ius uoca. vbi
Bal.Alex.& alij & Bal.in l.certũ. C. vnde legi. Alex.
in conſi.79.li.6.Bolog. conciuis noſter in conſi. 38.
col.4.Bar.in l.1.col.23.C.de ſumma tri.& fid. cath.&
Barb.in c.ꝙ clericis col.25.extra de for.comp.Quo
42 fit,vt † verba iſta uſque in tertium gradum ſtent ex
cluſiuè,& non incluſiuè, qm̃ dictio uſque prolata
non in merè fauorabilibus,ſed potius in odioſis in
dubio ſumi debet,vt ſtet excluſiuè, non aũt incluſi
uè,vt uoluit Bal.in auth.hoc amplius col. ult. C. de
fideicom.gl.in l.ideſt uſque.ff. de dolo, & ſequitur
Cyn.in l.à caligato. C. de nuptijs:& hoc vr̃ uerius,
quicquid ſenſerit Barto.in l.patronus.§.ſempronio
col.1.ff.de leg.3.Nec obſtat tex.in l.ſaccularij.§. ſũt
quidam.ff.de extraor.crimi. cui ſimile eſt in l.cum
exceptione.§.quatenus.ff. ꝙ metus cau. ubi dictio
43 uſq; in pœnalib.& odioſis ſtat incluſiuè, † nã dicas
illud ibi eſſe,quia certum erat de mente diſponen
tis,& cum lex ibi vltra proceſſerit,includendo:er-
go ſecus,ſi dictio vſque ſimpliciter fuiſſet poſita,ul-
terius non procedendo,vt fuit de mente Bart.in d.
l.patronus.§.1. col. 1. Sed potius diſtinctioni relatæ
aduerſatur tex.in c.quicunque.§.hæretici,iuncto c.
ſtatutum il.2.de hæret.in 6.ibi uſq; ad ſecundam ge
nerationem,ſub quibus uerbis includitur ſecunda
generatio,vcʒ filiorum,& nepotum,& tñ ſumus in
44 pœnalibus.Verum hæc † duo iura euitari poſſunt,
primo, ꝙ illud ſit inductum fauore fidei Chriſtia-
næ in crimine hæreſis, in quo fauore fidei multa
alia ꝯ iuris regulas ſunt introducta c.in fidei de hæ-
ret.in 6.& ferè ibi per totum:& iõ illud ad alios ca
ſus non eſt trahendum.l.ius ſingulare.ff.de legibus
cum alijs.Secundo illis duob.iurib.põt reſponderi,
ꝙ in d.c.quicunque dictio uſq; fuit ſimpliciter pro
lata,& quamuis ibi ſimus in pœnalibus, tñ ſtat ex-
cluſiuè reſpectu deſcendentium matris de hæreti-
ca prauitate conuictæ, quia ſub illis uerbis uſq; ad
ſecundam generationem comprehenditur non ſe-
cunda generatio nepotum, ſed ſolum prima filio-
rum,& ſic vſq; ad ſecundam ſtat excluſiuè, & hoc
quia regulariter in odioſis dictio uſque ſtat excluſi
uè.Et quamuis reſpectu patris hæretici ſub illis uer
bis uſque ad tertiam generationem nepotes ẽt cõ-
prehen-

prehendantur &|ſic ſecunda generatio,tñ illud ibi
eſt, quia de mente diſponentis conſtitit,extenden-
do illa uerba uſque ad tertiã generationem,& ſic
vlturius procedendo,ꝙ quidem in caſu huius ſtatu
ti factum non reperitur:& ſi in caſu d.c.quicunq;&
d.c.ſtatutum non fuiſſet vlterius proceſſum, profe-
ctò ſoli filij,& non nepotes comprehenſi fuiſſent,
prout ibi de nepotib.auiæ hæreticæ dr̃. Ex quibus
uerius vr̃,ꝙ in odioſis in dubio, qñ aliter ex uerbis
non apparet,dictio uſq; ſtet, & capiatur excluſiuè:
ſed ſtatutum,de quo diſputamus, eſt odioſum re-
ſpectu cognatorum,& matris defuncti,ut ſupra,er-
45 go &c.Quod ēt ſuadetur, nam † dictio vſq; in qua-
cunq; diſpõne in qua aliàs incluſiuè ſumi ſolet, ſi ita
intelligendo iuris ꝯrietas reſultaret, maiorq́; iuris
correctio fieret,tunc vt euitetur ꝯrietas, & lex mi-
nus corrigatur,dictio uſq; ēt in caſu,quo ad deter-
minationem graduum poneretur. debet intelligi,
vt ſtet excluſiuè.l.filius.§.1.ff.de legat.1.Bartol.in d.
l.patronus.§.ſempronio col.1.uerſi.ꝯ hoc tñ, & per
eum ibi in ult.col.uerſic. uel ad determinationem
graduũ &c.ibi fallit ſi reſultaret prauus intellectus,
uel ꝯ legem:Sed in caſu nr̃o ſi dictio uſque ſtaret in
cluſiuè,ut quia patruum magnum comprehende-
ret,magna iuris correctio,& abſurdum reſultaret,
ꝙ ille matrē à luctuoſa filij hæreditate excluderet
ꝯ auth.defuncto.C.ad Tert.l.ſi quis §.patruo eod.ti.
Item ꝙ ipſe patruus magnus amitas,& cognatos ꝓ-
ximiores excluderet; iõ ex præmiſſis oĩno dicen-
dum eſt,ꝙ illa uerba uſq; in tertium gradum ſtent
excluſiuè,ut tertius gradus,ſub quo eſt patrus ma-
gnus,computando illum ſ'm ius canonicum, non
dicatur includi,ſed excludi,ſecundus uerò agnato
rum gradus ſolum includatur,ſub quo eſt patruus,
hoc eſt frater patris:qua intelligentia ſtãte luce cla
rius conſtabit, ꝙ in caſu occurrenti Lucia amita
eſt præferenda Angelo patruo magno,qui non cen
ſetur ſub ſtatuto incluſus ad remotionem matris,
& cognatorum gradu proximiorum.Similiter ſtã-
te huiuſmodi intelligentia, quæ ſanior, & æquior
vr̃,quia ſic ius cõe minus corrigi dicetur, minuſq́;
matri,& cognatis proximiorib. præiudicabit, ꝓut
in dubio ſtatuta ſemper ſic ſunt intelligenda iurib.
&locis uulgaribus, ēt ſi amita ex diſpõne ſtatuti in
d.§.& uoluerunt inter cognatus, & non inter agna-
tos eſſet connumeranda,tñ ipſa Lucia amita, quæ
eſt in tertio gradu ſ'm ius ciuile, & in ſecundo ſ'm
ius canonicum à ſuceſſione Nerini nepotis ex fra-
tre per Angelum excludenda non eſſet, cum ipſe
ſit patruus magnus, qui ſtatuto comprehēdi nõ dr̃
ad exclubonem matris,& cognatorum proximio
rum,ut plenius proximè dictum fuit,ac ēt ſit in gra
du remotiori,qm̃ ſ'm ius ciuile eſt in quarto gradu
§.quarto inſt.de gradib.d.l.1.& d.l. iureconſultus §.
quarto ff.eo.ti.& ſ'm ius canonicum eſt in tertio,vt
ex regula Io.And. in arbore cõſanguinitatis patet.
¶ Rurſus præſupponendo, ꝙ ēt per ſtatutum in d.
§.& uoluerunt introductũ fuerit mulieres ēt agna-
tas non cõprehendi agnatorum appellatione item
præſuppoſito ēt,ſed non conceſſo,ſub uerbis ſtatu-
ti includi patruum magnum,& ꝯñr dictionē uſque
ſtare incluſiuè, tñ adhuc dico, dictum ſtatutũ ipſi
46 Luciæ amitæ non nocere,qm̃ † diſpoſita in d. §. &
uoluerunt debent ita intelligi,vt alijs ſupra in ſtatu-
to diſpoſitis non ꝯrientur, quia non eſt dicendum,
nec eſt ueriſimile,ꝙ ſtatuentes ſe incontinenti cor
rigere uoluerint l.non ad ea ff.de cond.& demon.l.
unica C.de inoff.dotib.& c.cum expediat de elect.
in 6.nam & ſi amita debet dici cognata,non tñ de-
bet dici à patruo magno excluſa, qui eſt agnatus,

cũ agnati debeant p̄ferri fœminis, qñ eſſent in pari
gradu,ſeu proximior cum fęminis, ut in ſtatuto in
d.§.ſi uerò agnati il 1.iuncto uerſ.ita tñ, quæ uerba
ſtant reſtrictiuè,& declaratiuè ad p̄cedentia, & ad
dicta in d.uerſi.ſi uerò,l.ita tñ, l.Lucius ff.ad Treb.
cum alijs ſupra allegatis:ſed Angelus non eſt proxi
mior,nec in pari gradu cum Lucia, ut ſupra,igitur
ipſi Luciæ non eſt p̄ferendus.Secundo rn̄deo,ꝙ di-
cta in d.uerſi.& uoluerũt ſunt referenda ad ꝓxima
tm̃,nõ aũt ad oĩa p̄cedentia,ꝯñr nõ ad illa, quæ hñr
in d.§.ſi uerò il 1.cum ſeq.alioquin abſurdum, & ꝯ-
47 rietas reſultaret,& † ubicunq; ſi clauſula in fine po
ſita ad oĩa præcedentia referretur,ꝯrietas, & abſur-
dum reſultaret,tunc nõ ad oĩa, ſed ad proxima tm̃
debet referri,ad tradita per Bart. & alios cõiter in l.
talis ſcriptura in fi.ff.de leg.1.cum alijs pluribus, q̃
poſſent allegari,ꝙ aũt ꝯrietas reſultaret,ſi dictus ver
ſic.& uoluerunt ad oĩa p̄cedentia referret, cõſtat,
nam in uerſi.ſi uerò cum ſeq.probari vr̃,ꝙ agnatus
vſq; ad tertium gradum fœminis debeat præferri,
ſi cum illis ſit in pari gradu,& ꝯñr à fortiori,qñ eſſet
in gradu proximiori: ſecus ſi nõ ſit in pari, ut quia
ſit in remotiori,ſed ſi amita eſſet inter cognatos co
gnatos conuumeranda, ēt ꝙ eſſet patruo magno
proximior,tñ ab illo excludenda eſſet, cum gñali-
ter,& indefinitè agnatus,qui eſt in tertio gradu,co-
gnatis ſit præferendus,vt in d.§.ſi uero il.1.ut igitur
hæc contrarietas euitetur,dictus uerſi.& uoluerũt,
eſt ad proxima tm̃ referendus,& erit ſenſus,ꝙ in ca
ſu uerſi.ſi uerò il 2.proximè poſito, qñ non ſupereſ-
ſent agnati infra dictum tertium gradum (quo ca-
ſu proximiores conſanguinei, & ſic agnati ex late-
re patris ex ſtatuti diſpõne in patrimonio,& proxi-
miores conſanguinei ex latere matris in matrimo
nio,& bonis maternis ſuccedere debent)tunc in ca
ſu iſto,& non in alio agnatorum appellatione mu-
lieres non ueniunt,& hoc eſt,ꝙ uult dicere ſtatutũ
in d.uerſi.& uoluerunt, non aũt debet intelligi, ꝙ
gñaliter,& ſemper mulieres agnatorum appellatio
ne nõ cõprehēdãtur,ſed ſolum qñ agnati infra ter
tium gradum non ſupereſſent,& nos non ſumus in
hoc ultimo caſu, ſed in alio: quo fit, vt in caſu,de
quo agitur,amita non dicatur inter cognatos con-
numerari,ex quo agnatus infra tertiũ gradũ ſupe-
reſt.Vel ulterius dici põt,ꝙ & ſi dictus uerſiculus&
uoluerunt dicat mulieres non cõprehendi agnato
rum appellatione,niſi ſororē, nõ tñ dicit,mulieres
ultra ſororē haberi ꝓ cognatis,& dici cognatas eſ-
48 ſe,& cum hoc ſtatuto non dicat,† nõ ſequit,mulie-
res non cõprehēdunt appellatione agnatorũ, ergo
ſunt cognatæ,poſſunt.n.eſſe tales,q̃ locum agnato-
49 rũ quo ad effectũ ſuccedendi obtineãt,vt † de filio
ſororis legitur in l.lege.12.tab.C.de legi.hær. §.1.&
§.in his,& in §.hoc ēt addendum inſt.de legi.agna.
ſucceſſ.qui filius ſororis eſt in tertio gradu, ſicut pa
truus, & amita d.§.3.inſt.de gradi.in l.1.§.3.gradu,
ſicut patruus,& amita.d.§.3.inſt.de gradi. in l.1.§.3.
& in l.iureconſultus §.3.ff.eo.ti.&ſic ex p̄dictis appa
ret ſtatutum in d.§.ſi uero il 1.& ꝑ totum non obeſ
sè,ſed potius podeſſe Luciæ amitæ ad excludendũ
Angelum gradu remotiorē. ¶ Non obſtat quarto
loco argm̃ à maioritate,ſeu idētitate rõnis ſumptũ
ꝙ Angelus patruus magnus eſt amitæ p̄ferendus,
quia rõ,quare agnati ſint matri, & cognatis p̄feren
di,eſt conſeruatio agnationis,& familiæ,q̃ ꝑ agna-
tos maſculos,&non ꝑ cognatos,nec ꝑ fœminas cõ
ſeruatur d.l.pronunciatio in fi.cum l.ſeq.d.l.1.§.pe.
ff.de uentr.inſpi.q̃ rõ militat ēt in amita,vt ab agna-
to uſq; ad tettiũ gradũ excludi dicat: Quia ueluti
50 ſup.latius fuit demonſtratum,† hoc argm̃ ab identi
tate,

tate, & maioritate rōnis non procedit in terminis huius ſtatuti, ꝙ eſt correctoriū iuris cōis, ac ēt odioſum, vt uolunt Pau.Caſt.& Alex.poſt Bal.in d.l.ſi defunctus C.de ſuis,& legi.& ſup.hoc cōprobādo plures alios allegaui. Præterea † ſi hæc rō conſeruationis familiæ eſſet uera,& attendenda, ſequeref, ꝙ in terminis ſtatuti p̄dicti in d.§.ſi uero il 1.cognati, & mater, ac aliæ fœminę agnatæ non ſolū deberēt excludi ꝑ agnatū uſq; ad tertium gradum ſm ius canonicum connumerandū, ſed ēt per agnatos ultra dictum tertium, ac ēt quartū gradum poſitos, cū ꝑ illos ēt agnatio,& ius familiæ magis conſeruari diceref, q̄ ꝑ matrem, cognatos, & fœminas:& tñ hoc eſt falſum,& ꝯ expreſſam mentē ſtatuētiū, q ſolū ꝑ agnatum uſq; ad tertium gradū, ut ſ.illas, ſeu illos excludi debere uoluerunt: & iō forte uerius vr̄ id, ꝙ uoluit Bar.in l.liber.ff.de uer.ſign. & clarius Lap. in diſput.101.Soc.in conſi.9.col.ult.lib.3.& conciuis noſter Lud.Bolog.in cōſi.60.col.pen.qui dicunt cōſeruationem agnationis non eſſe ſolā rōnem illius ſtatuti excludentis matrem, fœminas, & cognatos ꝑꝑ agnatos maſculos a ſucceſſione, ſed multas alias poſſe huius ſtatuti rōnes aſſignari, vt ēt hr̄ ꝑ Alc. in cōſi.80.li.1.col.3.And.Barb.in d. c.ꝙ clericis col. 25.extra de for.comp.qui inſpici poſſunt. Et in quātum dicebaf, ꝙ interpretari hoc ſtatutum, ꝙ amita à ſucceſſione ꝑꝑ patruum magnum excludatur, nō vr̄ abſonum, cum antiquitus hoc idem eſſet, vt hr̄ in d.l.lege 12.tab.& res facile ad ius antiquum redit d.l.ſi unus §.pactus uerſi.quoties, rn̄deo, ꝙ † de iure antiquo amita excludebaf quidem ꝑꝑ patruum, hoc eſt fratrem patris d.l.lege 2.ſed non ꝑꝑ patruū magnum:& iō uelle dictum ſtatutum interpretari, vt amita dicaf excludi à patruo magno, ſicut à patruo, eſſet iniquum,& abſonū, quinimmo ius antiquum, ꝙ ꝑꝑ patruū ſimpliciter amitā excludebat, fuit iniquū reputatū,& tanq̄ odioſum, ac iniquum fuit correctum,& ſublatum per d.l.lege 12.tab.ergo nullo mō ſtatutum p̄dictum debet eo mō interpretari.¶ Poſtremo non aduerſatur ipſi Luciæ amitæ ſtatutū, ꝙ nulla mulier dotata poſſit ſuccedere in bonis paternis,& maternis, ſed Lucia fuit nupta, atq; à patre dotata, ergo Nerino ſuccedere non debet, ſed Angelus agnatus, quia facilis eſt rn̄ſio, q̄ ex eodem ſtatutū poſito ſub rubrica, nulla mulier dotata &c.colligif: vult.n.ſtatutum illud, ꝙ ſi mulier ſit dotata, non poſſit in bonis patris, nec matris ſuccedere, ſed in caſu nr̄o non agif de ſuccedendo in bonis patris, nec matris, ſed in bonis nepotis ex fratre, cuius aliàs bona paterna,& materna per ſucceſſionem facta ſunt ipſius Nerini, igitur ſtatutū illud non obſtat. Secundo mulier dotata ſuccedere non pōt in bonis patris,& matris ꝑꝑ fratres utrinq; coniunctos, vel conſanguineos, non aūt ꝑꝑ patruum,& remotiores; vt in dicto ſtatuto, igif mulier dotata excludenda non erit ꝑꝑ patruum magnum, et ſic illud ſtatutū Luciæ non aduerſari, ſed potius opitulari dr̄. Ex quib.oīb.præmiſſis ad fauorē Luciæ amitæ ꝯ Angelum pro patruum concludendū eſſe exiſtimo, ſaluo tñ ſemper ſaniori aliorū iudicio. L.J.D.

SVMMARIVM.

1 *Excluſus ſemel ſemper durat excluſus, niſi aliquis adſit, qui illum ſecum vocet.*

2 *Mater, quæ ad ſecunda vota ante mortem filij tranſiuit, pleno iure cum ſorore ſuccedit in ijs bonis, quæ ad filium aliunde, quàm à patre peruenerunt.*

3 *Et de ijs liberè in quoſcunq; diſponere poteſt, non reſeruando ea liberis primi matrimonij.*

4 *Quid de bonis paternis, & auitis, quæ ad filium peruenerunt.*

5 *Iura correctoria ſtrictè intelliguntur, neque de ſimilibus ad ſimilia extenduntur.*

6 *Mater quare per tranſitum ad ſecunda vota priuatur ſucceſſione filij primi matrimonij quoad proprietatem, extantib. filij primi matrimonij.*

7 *Patres, & paternorum bonorum appellatione auus, & auita bona comprehenduntur non propriè, ſed ex interpretatione.*

8 *Ab auo prouenieus dicitur profectitium, & cuius contemplatione datum cenſeatur, & num. 10.*

9 *Nepos auo ſuccedens, mortuo filio eius patre, ex perſona ſua, & non patris auo ſuccedere dicitur, & num. 11.*

10 *Nepti datum ab auo quando dicatur profectitium, & contemplatione patris datum, & quando non.*

12 *Nepos ad ſucceſſionem aui, vel patrui vnà cum alijs in locum patris ſui veniens non ex perſona patris, ſed ſua principaliter uenit.*

EPITOME.

STatuto excludente matrem à ſucceſſione filij inteſtata propter patruelem, reſeruato illi uſufructu,& ſororem propter patruum, ſi mater, ſoror, & patruelis concurrant, patruelis à ſorore excluditur, cumque mater admittitur.

Et ſi mater ante mortem filij ad ſecunda uota trāſiuiſſet, ad quam partem bonorum filij, & quo iurē admitti poſſit, extantib.alijs filjs primi matrimonij.

CONSILIVM CXLIX.

IN cā ſucceſſionis ab inteſtato hæreditatis D.Hieronymi de Grifonib. ad quam concurrūt mater, ſoror, frater patruelis, q̄uis patruelis excludat matrem quo ad proprietatem tm̄ ex forma ſtatuti, tñ ipſe patruelis penitus excluditur à ſorore, q̄ eſt proximior, & q̄ ſolum quo ad partem excluditur à patruo, vt in dicto ſtatuto: cū qua ſorore uocatur mater ſimul in auth. defuncto
1 C.ad Tert. † & cum patruelis a ſorore totaliter reperiatur excluſus, nec adſit aliquis, qui ipſum ſecū uocet, ipſe remanebit totaliter excluſus, qui.n.ſemel eſt excluſus, ſemper durat excluſus, in ca.1.de feu.ſucceſſ.& ibi dn̄i feudiſtæ, Bart.in l.ſi filius §.qn̄ in pendenti ff.ad Treb. At q̄uis mater reperiatur excluſa a patruele, ſed non in totum, nec ſimpliciter, vt ſ.tñ cum adſit perſona ſororis, quæ uocat, & admittit matrem ſecum, ipſa mater vnà cum ſorore ſolum ad ſucceſſionem ab inteſtato uocata dicef, vt ſimul,& æquis partib.debeant ſuccedere excluſo patruele, qui penitus a ſorore excludif, vt in d. aut. defuncto, iſte.n.caſus eſt omiſſus à ſtatuto, ꝙ ſolum prouidit, qn̄ mater concurreret cum patruele,& nō qn̄ cum illis concurreret ēt ſoror defuncti, igif remanet in diſpōne iuris cōis, vt in l.commodiſſimè ff.de liber.& poſth.ſed de iure cōi ſoror, & mater excludūt patruelē,& ipſæ ſimul admittunf,& mater penitus non excluditur à patruele, qn̄ ſimul ambo concurrunt, vt ſup.ergo &c.& hr̄ plenè ꝑ Alex.poſt alios in l.illa C.de collat.poſt Petr.de Anch.in c.canonum ſtatuta de conſtit.& in conſilijs ſuis, & ego corroboro per tex.not.in auth.de hæred. ab inteſta. §.ſi aūt, ubi filij fratrum, qui deberent ſuccedere cum fratrib.defuncti, excluduntur, qn̄ cum fratrib. concurrerent parentes defuncti: facit, ꝙ uoluit Bal. in l.ſi quis filium in fin.uerb.C.de inoff.teſta. ubi determinat q.& eſt optimus tex.in cap.auctoritate de conceſſio.prębin 6.¶ Sed maius ſupereſt dubium, ex quo mater ante mortem d.D.Hieronymi tranſiuit ad ſecunda uota, an ipſa mater ſolum uocetur ad partem uſusfructus, an uero ēt ad partem plenæ proprietatis,& cum in caſu iſto uarijs temporibus diuerſa,